

особи) й артикулюється через дискурс «норми». При цьому формулюються узагальнення на кшталт: «суспільне (колективне, професійне, групове тощо) ставлення до цього феномену (явища) є таким...» Як правило, подібні твердження постають хибними узагальненнями, які функціонують лише у реальному чи уявному колі спілкування мовця. Автор судження ховає своє «Я» за абстрактних колективним «ми», ніби присвоюючи собі й своїм словам додаткової значущості й істинності, нівелюючи, тим самим, і власну позицію, і свою життєву історію.

Найгірше, коли відбувається перенесення оцінок з площини приватного («життєвого світу») у значимий публічний дискурс. Одне з найперших правил публічності наголошує, що аналіз публічного простору можливий лише на загальноновизнаних, узгоджених засадах, які задає правова реальність. Ба більше, правова реальність постає інтерсуб'єктивною платформою соціальної взаємодії, її своєрідними всіяними координатами, що унеможливають втрату відчуття реальності й утвердження атомізованого простору приватності.

Ми входимо у світ загальноприйнятої відмінності і несхожості, яку належить толерувати у просторі публічному і, якщо це для людини є не прийнятним (міжрасові шлюби, нерівні у віці пари, дивні друзі, нецікаві ідеї, дивні речі тощо), виключаються з *простору приватного*, з її *особистого життя*. При цьому толерування не означає прийняття для себе і схвалення. Це – дозвіл Іншому бути. Іншій людині. Іншому світогляду. Іншому способу життя. *Різному Іншому*. Співіснування цієї інаковості дозволить людині лишатися самою собою і мати *свій, обраний для себе, захищений приватний простір*.

Список використаних джерел

1. Приватність. *Енциклопедія політичної думки*. К.: Дух і Літера, 2000. С.303-304.

Пивовар Анна Петрівна,

здобувач ступеня вищої освіти магістра

Запорізького національного університету

ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Базовими законодавчо-нормативними актами України, якими регулюються питання діяльності політичних партій, на сьогодні є Конституція України, закони України «Про політичні партії в Україні», «Про вибори народних депутатів України», «Про комітети Верховної Ради України», «Про Кабінет Міністрів України», про Державний бюджет України на відповідний рік, інші нормативно-правові акти.

Згідно із Конституцією України ст. 5, 6 державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. При цьому носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в

Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування □1□.

Водночас Конституцією визначаються й механізми залучення та участі громадян у процесах здійснення державної влади. Зокрема, відповідно до ст. 36 громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів □1□. Згідно зі ст. 2 закону України «Про політичні партії в Україні» політична партія – це зареєстроване згідно з законом добровільне об'єднання громадян – прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах [2].

Таким чином, політична партія є тією демократичною інституцією, яка сприяє формуванню і вираженню політичної волі громадян шляхом участі у виробленні та реалізації державної політики, особливо в умовах надзвичайної ситуації. Що ж таке надзвичайна ситуація, та як політична партія діє в умовах надзвичайної ситуації? Згідно зі ст. 2 Кодексу цивільного захисту України надзвичайна ситуація – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності. У разі виникнення надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється режим надзвичайної ситуації, відповідно до ст. 14 □3□.

На відміну від надзвичайного стану, надзвичайна ситуація не обмежує конституційні права громадян, а лише об'єднує зусилля для подолання загрози. Що це означає? Що при правовому режимі надзвичайного стану можуть бути застосовані додаткові заходи, у зв'язку з масовими порушеннями громадського порядку, а саме: регулювання роботи цивільних теле- та радіоцентрів, заборона роботи аматорських радіопередавальних засобів та радіовипромінювальних пристроїв особистого і колективного користування, особливі правила користування зв'язком та передачі інформації через комп'ютерні мережі, порушення у порядку, визначеному Конституцією і законами

України, питання про заборону діяльності політичних партій, громадських організацій в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей, відповідно до ч. 7, 8, 9 ст. 18 ЗУ «Про правовий режим надзвичайного стану» □4□. Надзвичайна ситуація не обмежує конституційні права громадян, але встановлює певні обов'язки для громадян, зокрема: дотримуватись правил поведінки, безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, до прибуття аварійно-рятувальних підрозділів вживати заходів для рятування населення і майна, дотримуватися режимів захисту від епідемії, радіації тощо.

Отже, політичні партії відіграють важливу роль у житті суспільства, забезпечують політичну участь громадян, відстоюють свою позицію з питань державного і суспільного життя, беруть участь в обговоренні критичної оцінки дій і рішень органів влади, вносять до органів державної влади України та органів місцевого самоврядування пропозиції, на відміну від надзвичайного стану, надзвичайна ситуація не обмежує конституційні права громадян, а лише об'єднує зусилля для подолання загрози.

Список використаних джерел

1. Конституція України. К.: Офіц. вид. Верховної Ради України, 1996. 80 с.

2. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. 19.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>.

3. Кодекс цивільного захисту України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.10.2012 № 5403-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.

4. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.

Попадинець Галина Олександрівна,
доцент кафедри теорії та філософії права,
конституційного та міжнародного права
Інституту права, психології та інноваційної
освіти Національного університету
«Львівська політехніка», кандидат
філософських наук, доцент

АНТРОПОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У загальному розумінні правова культура – це якісний показник суспільного життя і найчастіше під цим поняттям розуміють ставлення людей до права, правової системи, що базується на їх переконаннях, цінностях, ідеалах. Це система поглядів, оцінок, переконань, установок